

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 22

Redakcija: GLENMORE 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) KOVO (MARCH) 21 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTU

ANGLIJA GRASINA ISTOSIANTI IŠ EUROPOS TARYBOS

Paryžius. — Dešimtą kartą savo posėdžių susirinko 14 Europos Taryboje dalyvaujančių kraštų ministeriai. Posėdžiai vyksta prancūzų užsienio reikalų ministerijoje.

Pirmuoju punktu buvo svarstytas planuojamo Europos teismo klausimas, kuriam nutarta suteikti sprendimo teisę ne tik pagrindinių laisvių klausimu, bet taip pat ir nuosavybės bei rinkimų srity. Ang-

lų užs. reik. min. Edenas pasiūlė Tarybai suteikti galią taip pat su visu Europos vienybimo sąjūdžiu derinti sutartis, kaip, pav., Schumano planą. Bet kartu pažymėjo, kad Anglija iš Europos Tarybos pasitraukianti, jei jos statusas bus tiek išplėstas, kad ji gaus tarsi visai sąjungai įstatymų leidimo ir vykdomąją galią. Edeno nuomone Taryba turinti likti tik Europos vyriausybės bendradarbiavimo organas. Pagal Edeno siūlymą Europos Taryba turinti likti tik patariamasis organas.

STEIGIAMAS EUROPOS TEISMAS

Paryžius. — Europos Tarybos užs. reikalų ministeriai kovo 19 d. susirinko posėdžio. Bus pasirašytas priedas prie žmogaus teisių konvencijos; paskui jau atskirų kraštų parlamentai turės konvenciją patvirtinti. Čia kuriamas ir europinis teismas žmogaus teisėms ginti. Teismas numatoma sudaryti iš 15 atstovų tų valstybių, kurios yra Europos Tarybos nariai. Skundus prieš vyriausybės galėsiančios kelti kitos vyriausybės, asmenų grupės ar atskiri asmenys. Kaltinamąjį medžiaga pirmą išstirsianti 15 asmenų taryba ir spėsianti, ar teismui perduoti ar ne. Kad galima būtų bylą kelti, reikalingas kaltinamosios vyriausybės sutikimas. Jeigu ji nesutinka, tai būtų galėsianti būti perduota ministerių tarybai, kurį dviem balsų trečdaliu galėsianti kaltinamąją valstybę išmesti iš Europos Tarybos ar ieškoti kitokių sankcijų. Teismas susirinkęs tik apie metų galą. — Pirmasis skundas Europos Tarybai dėl žmogaus teisių pažeidimo buvo įteiktas Vokietijos vyriausybės prieš Saaro krašto vyriausybę.

ADENAUERIS DERISI SU SCHUMANU

Paryžius. — Čia derasi Vokietijos kancleris Adenaueris su Prancūzijos užs. r. ministru Schumanu dėl Saaro. Prancūzai nori, kad Saaro kraštas liktų prijungtas prie Prancūzijos ūkiškai. Jiems reikalinga Saaro anglis ir geležis. Vokietija pretenduoja į tas pačias gėrybes, tvirtindama, kad be jų negalės ginkluotis. Ligišiolinės derybos nedavė nieko gero. Prancūzų spaudos atstovai Eimnoje pasiūlė vokiečiams kiti susitarimą — kol eina derybos, nekelti triukšmo nei spaudoje nei parlamente.

DERASI IR SU ŽYDAIS

Haaga. — Adenauerio iškilmingas pareiškimas, kad Vokietija prisiima pareigą atlyginti žydams už Hitlerio padarytus jiems materialinius nuostolius, privedė prie derybų tarp Vokietijos ir Izraelio, kuris yra priėmęs daug žydų. Derybose žydai pareiškė ieškinį 1 milijardą dolerių vakarų Vokietijai ir pusę milijardo rytų Vokietijai.

UŽ PAGALBĄ EUROPAI

Washingtonas. — Diskusijoje dėl Trumano paprašyto biudžeto užsieniui remti Achesonas visu svariu palaikė prašytas pozicijas, nurodydamas, kad Amerikos interesas remti pirmiausia tuos, kurie arčiausiai stovi prieš bolševikų invazijos pavojų. Tokia pagalba būsimai reikalinga gal trejus metus.

Sovietai prakiša varžybas dėl Vokietijos

Bonna. — I Sovietų pasiūlymą iš kovo 10 d. dėl taikos sutarties su Vokietija amerikiečiai šaltiniai Vokietijoje linksta žiūrėti kaip į naują Sovietų politiką Vokietijos atžvilgiu. Vietoj lig šiol reikalautos nuginklautos neutralios Vokietijos, Sovietai dabar sutinka, kad Vokietija būtų ginkluota, bet kad ji būtų neutralizuota; neįtraukta į vakariečių liniją. Amerikiečių aukštojo komisaro Vokietijoje pareiškimu, sąjungininkai atsakys į notą su visu rimtumu, durų deryboms neužtrenks, jeigu tokios bus galimos. Tačiau nesiduos nukreipiami nuo savo siekimo suorganizuoti Vakarų gynybą, kurią būtų įjungta ir Vokietija.

Vokietijos valstybės sekretoriaus Hallsteino pareiškimu, sutartys tarp Vokietijos ir vakarinių sąjungininkų, kuriomis bus panaikintas okupacinis statusas ir atstatytas Vokietijos valstybinis savarankiškumas, kuriomis bus sutvarkytas Vokietijos įsijungimas į europinę kariuomenę, jau paruoštos ir po poros savaičių galės būti pasirašytos. Jos bus pateiktos parlamentui tvirtinti dar prieš vasaros atostogas. Tokiu būdu vasarą jau galėtų

būti pradėta organizuoti Vokietijos kariuomenė. Hallsteino manymu, ji būsimai sudaroma iš savanorių.

NAUJI PABŪKLAI PRIEŠ GELEŽINĘ UZDANGĄ

Lisabona. — Kovo 18 d. atidaryta nauja Free Europe radijo stotis Portugalijoje, 40 mylių nuo Lisabonos, iš kur technškai patogų siųsti trumpų bangų pranešimus į anapus geležinės uždangos. Siųstuvas tarnautojų turės 6 amerikiečių, 200 portugalų ir tam tikrą skaičių čekų, vengrų ir kitų. Stotis perduos iš Muencheno į Lenkiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Čekoslovakiją.

KEK PAŠAUKTA Į KARIUOMENĘ

Washingtonas. — Kovo 17 d. JAV pašaukta 19.000. Vasario mėn. buvo pašaukta 52.000, kovo 28.000, balandžio mėn. bus pašaukta taip pat 19.000. Dabar šaukiamųjų skaičius sumažėjęs, nes atsiranda daugiau savanorių ir mažiau nuostolių yra Korejoje. Nuo 1950 m. rugsėjo 1 d. jau pašaukta 913.499 vyrų. Ligi birželio 10 d. sausumos kariuomenė turės 1.558.000, laivynas 235.520.

BĖGLIAI IR GUDJOS

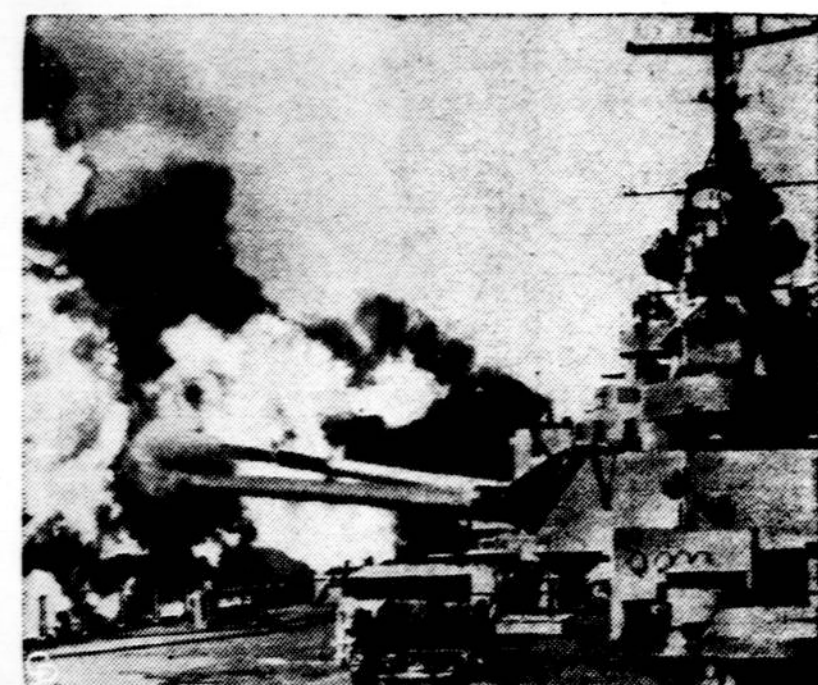
Washingtonas. — I Ameriką šiomis dienomis atvyksta 20 gūdų, kurių istorija yra būdinga šioms dienoms. Dar 1917 m. būrys gūdų išbėgo iš savo tėvynės nuo besiantinančių bolševikų. Pasiekė Uraltą. Kai bolševikai ir čia artinos, bėgliai leidosi į Kiniją. Kinijai suraudonėjus, gūdai perkopė per Himalajus į Tibetą ir Indiją. Iš ten jau amerikiečių laivu pakliuvo į Vokietiją. Bėgliai buvo 300. Išsigelbėjo 20. Kur kiti? Išsigelbėjusieji atsako: gal būtų visiškai nebėra.

ADENAUERIO NAUDAI MIRŠTA

Bonna. — Valstybės kancleris Adenaueris buvo išrinktas tik "vieno balsu", t. y. vieno balso persvara. Dabar jis turi jau per 40 balsų daugiau negu opozicija. Jam pagelbėjo kai kurių atstovų ir kai kurių mažų grupių mirimai, susilieję. Koaliciją sudaro CDU (krikšč. dem. unija), FDP (laisvoji vokiečių partija), DP (vokiečių partija); ji turi balsų 145 ir 51 ir 23, viso 221 iš bendro atstovų skaičiaus 402. Opozicija yra soc. dem. su 130 ir komunistai su 14 atstovų. Nepriklausomieji kartais eina su vyriausybe, kartais prieš. Po rinkimų naujoje Pietų-Vakarų valstybėje ir valstybės taryboje Adenaueris turi sau daugumą.

STOTIS IR RUSŲ EMIGRANTAMS

New York. — Rusų emigrantai gausią radijo siuntą, kuris bus įrengtas Europoje. Jį išlaikys American Committee for the Liberation of the Peoples of Russia, kuriam vadovauja buv. am. ambasadorius G. Kirk. Stotis pradėsianti veikti po kelių mėnesių.



Korejoje JAV kovos laivą Wisconsin pataikė komunistų pakrančių baterijos, bet nuostoliai nedideli. Iš 1.000 vyrų igulos sužeisti tik trys. Wisconsin kovoje nukentėjo dar pirmą kartą, nors praėjusio karo metu dalyvavo prieš japonus penkiose dideliuose mūšiuose.

DIENORAŠČIAI PATENKA BOLŠEVIKAMS

Washingtonas. — Armijos informacijos vadovybė rekomenduoja amerikiečiams karius, esantiems užjūriuose, nerašyti dienoraščių. Priežastis tokia: — amerikiečių karo atache Maskvoje gen. majoras Grow rašė dienoraštį. Pereitą vasarą jis praleido kiek laiko Frankfurte. Gyveno viešbutyje. Jis nepastebėjo, kad kas būtų nutikę su jo dienoraščiu. Bet jau metų gale, būdamas

Berlyne, pastebėjo knygą, išleistą sovietiniame sektoriuje, kurioje viena dalis išsiaiš davė ištrauką iš jo dienoraščio. Ją autorius reiškė savo pažiu-ras į karą su Rusija ir dėstė apie keliones, kurių metu buvo norima surinkti žinių, kaip tam ruošiasi sovietai. Apie įvyki buvo pranešta karinei vadovybei, kurios įstaigos nustatė, kad dienoraštis Frankfurto viešbutyje buvo nufotografuotas Sovietų agento.

NORI KONTROLIUOTI AUTOMOBILIŲ APDRAUDĄ

Boston, Mass. — Massachusetts valstybės atstovų rūmams įteiktas projektas įkurti apdraudos biurą automobiliams. Jo rėmėjai nurodo, kad privatinės apdraudos firmos daugiau pašo uždardžio, o ne žmonių intereso. Dėl to pasitaiko, kad už gydymą sužeistųjų per automobilių katastrofas firmos ne visada sumoka. O nelaimingų atsitikimų vis daugėja. Reikia esą įsikurti valstybei, pakelti apdraudos sumas ir taip jas tvarkyti, kad būtų iš ko apmokėti ne tik už sudaužytus automobilius, bet ir gydymą. Privatių firmų atstovai tam projektui stipriai priešinosi.

GYDYTOJAI ŠAUKIAM I KARIUOMENĘ

Vašingtonas. — JAV kariuomenės vadovybė praneša, kad liepos mėn. bus pašaukta į kariuomenę dar 290 gydytojų, dantistų ir veterinarų. Pirmiausia bus pašaukti grįžti į karinę tarnybą tie gydytojai, kurie kariuomenėje jau tarnauvo.

ISPARDAVIMAS VYRIAUSYBĖS RĖMUOSE

Teheranas, Persija. — Nu-trūkus anglų ir persų deryboms dėl žibalo versmų, Persijos vyriausybė labai pritrūko pinigų. Ji paskelbė, kad parduosianti vyriausybės rūmų brangius kilimus ir apie 1000 automobilių.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- Atstovų rūmai nutarė pasiūlytą ypatingai padėčiai prezidento fondą nuo \$5.000.000 sumažinti ligi \$1.000.000. Už sumažinimą balsavo ir kai kurie demokratai. Sumažinimo šalininkai kėlė, kad iš šio fondo lėšos esą išleidžiamos dalykams, kurie su ypatinga padėtimi neturi nieko bendro.
- Prancūzų vyriausybė pakartotinai iškėlė reikalavimą, kad JAV ir Anglija duotų pažadą, jog Vokietijai nebus leista savo karines pajėgas atšaukti iš Europos armijos ir sudaryti iš naujo savo atskirą armiją. Neseniai tokie pažadai Achesono ir Edeno prancūzams buvo duoti, bet Paryžius dar atrodė ne visai tikras kad JAV ir Anglija tuos pažadus išlaikys.
- Senato pasirošimo komitetas savo metiniam pranešime iškėlė, kad civilinių reikmenų gamyba JAV yra labai didelė, bet nepakankamai karinė. Komitetas skatina daugiau susirūpinti karinių pasirošimų, nes pavojai esą labai dideli.
- Statistikos biuras pranešė, kad š. m. vasario 1 d. JAV buvo 155.997.000 gyventojų. Per metus JAV gyventojų padaugėjo 2.695.000.
- Kanados ministeris pirmininkas pasakė kalbą, kurioje pasakė prieš preventyvinį karą.
- Tito apkaltino Sovietų Sąjungą, kad ji 15.000.000 savo piliečių laiko kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Taip pat paskelbė valysiąs partiją nuo asmenų, kurie pasiduoda Vakarų idėjoms (iš Vakarų nori tik pinigų, bet ne idėjų).
- Anglų darbo partijos parlamento frakcija nutarė, kad gali būti imtasi disciplinarių priemonių prieš tuos frakcijos narius, kurie pastoviai priešinais partijos politikai. Tai laikoma Attlee laimėjimu prieš Bevano vadovaujamą kairiąją partijos organą.
- JAV pradeda pasitarimus su Ispanija dėl karinių bazių. Kol kas politiniai klausimai svarstyti nenumatoma.



Atlanto pakto jūros pajėgų vyriausias vadas adm. L. D. McCormick, atvykęs į Lisaboną, sutinkamas portugalų garbės sargybos. McCormick lanko Atlanto pakto kraštus, inspektuodamas jų jūrų pajėgas. Būdamas Lisabonoje, jis tarsis dėl portugalų karininkų į savo stabą.

PASIPRIEŠINIMAS ČEKOSLOVAKIJOJE DIDĖJA

K. RAUKLAUKIS, mūsų korespondentas Švedijoje

Švedų spaudoje nuolat pasitaiko žinučių apie urzgėimą ir rūgimą įvairiose Sovietų satelinėse valstybėse, radijas nuolat praneša ir oficialių žinių apie visokius valymus, pašalinimus bei pakvietimus. Antikomunistiniai čekoslovakų sluogsniai Švedijoje yra gerai informuoti apie savo kraštą, pagaliau ir iš oficialių pranešimų galima daug ką tarp eilučių išskaityti.

Netekę profesinių sąjungų globos bei paramos, Čekoslovakijos darbininkai už savo gyvenimą kovoja panaudodami tokius metodus, kurie tik gali būti beginkliui ir be paramos, bet labai reikalingam žmogui. Komunistinis režimas siunta kaip įmanoma, bet šį kartą kaltinami jau nebe biurokratai, bet inžinieriai ir darbininkai, jie koliojami už gamybos plano neįvykdymą. Praeiti metai praėjo nuolatinės kovos ženkle tarp Gottwaldo ir Zapotockio iš vienos ir darbininkų iš antros pusės: laimė kartais būdavo vienu, kartais antrą pusę. Tos kovos negatyvus balansas buvo neseniai išleistas plano vykdymo raporto pavydale.

Penkmečio plano išpildymas priklausė nuo plieno, elektros jėgos ir mašinų gamybos. Pagrindas visai tai raidai yra anglis. Režimas buvo priverstas pripažinti pralaimėjimą šakų gamybos plano vykdyme. Pramonė savo planą išpildė 99,7%, daug žemesnį nuosimtį išspaudė sunkioji pramonė, kasyklos teisė tik 91%. Plane buvo numatyta 1951 m. pagaminti 15% daugiau, negu 1950. Bet kaip pasirodė, nei darbininkai, nei fabričių vedėjai nepajėgė to dėl baisiai blogų dabartinių maisto ir buto sąlygų. Be to, didelis trūkumas ir darbo pajėgos. Tam reikalui rudenį buvo įsteigta net speciali ministerija. Ministerija išsiuntė galybę pirklų ir tarnautojų į kasyklas, ji įsteigė ištisą virtinę profesinių mokyklų ir pravarė verbavimo akciją jaunimo tarpe. Nežiūrint viso to, dar vis trūksta daugiau kaip 14.000 kvalifikuotų kasyklų darbininkų.

Vyriausybės pastangos padidinti darbo našumą nuėjo niekais, kasyklų darbininkai kaip reikiant pasipriešino. Rudenį pažadėti maisto ir būty pagerinimai anglų kasyklų darbininkams Ostravos ir Karvina baseinuose nebuvo išpildyti. Praeitis metais visame krašte tebuvo pastatyta tik 17.250 butų, bet vien tik anglų kasyklų rajonuose reikalinga daugiau negu dvigubai. Ostravoje tūkstančiai žmonių gyvena barakuose. Aprūpinimas maistu kaip buvo, tai ir tebėra tiesiog neįmoniškas.

Darbininkų apatija didėja. Dažnai darbininkai neateina į darbą, žodžiu, simuliacija didžiausia. Slovakų statybos ministeris Lukacovic šiemet sausio mėn. aliarmavo, kad darbininkai masiškai simuliuoja ir neateina į darbą. Jis reikalavo imtis griežtų priemonių. Per pirmąją sausio mėn. pusę, pvz., Markusove kasyklose simulavo 12%, o Rudnany 18% darbininkų. Buvo įvesti nauji požiūriai, pagal kuriuos darbininkams už šventadienius buvo mokama tada, jei jie dirbo dieną prieš šventadienį ir laiku atėjo į darbą po šventadienio.

Čekų kasyklų sumechanizavimas davė nepaprastai blogus rezultatus. Pasirodė, kad sovietiškoji mašina "Donbas" visai netinka Čekoslovakijos kasykloms. Vyriausybė paskelbė konkursą tarp inžinierių, kad jie pagal "Donbas" pavyzdį suprojektuotų naują, pritaikytą vietinėms sąlygoms. Dar ilgai

užtruks, kol projektas bus baigtas.

Komunistų vyriausybė nerado kitų geresnių priemonių gamybai pakelti, kaip drausmės sugriežtinimą ir terorą. Po katastrofos Barbara kasyklose, kur žuvo 13 darbininkų, ministras pirmininkas Zapotockis pareiškė, kad nelaimė įvyko dėl žioplumo. "Todėl visi, kurie tik simuliuos arba žiopsos, bus laikomi sabotazninkais." Šie

žodžiai aiškiau negu kas kita rodo, kad visa darbo organizacija ir drausmė Čekoslovakijoje kaip ir kitose satelinėse valstybėse, remiasi vien teroru. Paskutiniu laiku vis daugiau kalbama, kad darbo metodai Čekoslovakijos pramonėje yra tikra sovietinių metodų kopija.

Abejotina, ar Čekoslovakijos darbininkai simuliuojamais laimės kovą prieš vyriausybės spaudimą, terorą ir propagandą, tačiau būdinga, kad komunistai, kurie yra grynai Sovietų Sąjungos "cinovnikai", pradeda sutikti tą patį pasyvų pasipriešinimą ir simuliacijas, kurias čekai taikė per vokiečių okupaciją. Atrodo, kad laikas, kada čekai simpatijas reiškė "didžiajam broliui", jau eina prie galo.



Londono Westminsterio įėjus pasivaikšioti anglų Cole ketvertukas. Jam šiomis dienomis sukako pusantro metų.

Raud. Kryžius sutinka ištirti

Geneva. — Tarptautinis Raudonasis Kryžius pareiškė esąs pasiruošęs priimti JAV Valstybės Departamento sekretoriaus pasiūlymą ištirti komunistų iškeltą kaltinimą, jog Jungt. Tautų karinės pajėgos Korejoje vedančios bakteriologinį karą. Tokius kaltinimus Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui e-

lą įteikė ir Lenkijos, Vengrijos ir Bulgarijos Raudonieji Kryžiai. Tarptautinio Raud. Kryžiaus pirmininkas tą pasiūlymą pranešė JAV Valstybės Departamento sekretoriui. Šiaurės Korejos ministeriui pirmininkui ir Kinijos komunistinių dalinių Korejoje vadui, nurodymas, kad tos akcijos Tarpt. Raudonasis Kryžius imsis, jei abi pusės tam pritaras.

Ligi šiol komunistai Tarpt. Raudonajam Kryžiui imtis pagalbos akcijos savo valdomoje Korejos daly neleido. Maža tesitikima, jog jie sutiks ir su šiuo pasiūlymu, nes tuomet išaiškėtų, kad visi tie kaltinimai pramanyti tik propagandos tikslams.

KOMUNISTINĖ OLIMPIJADA

Pereitais metais rugpjūčio mėn. Rytų Berlyne įvyko komunistinio jaunimo sporto šventė. Į ją du trečdaliai jaunimo buvo suvežti prievarta, nes taip įsakė komunistų partija. Komunistai manė, kad šventė turės didelio pasisekimo ir palenks jaunimą komunistui. Bet įvyko visai priešingai. Jaunimas pamatė, kaip gyvena Vakarų sektorius ir suprato komunistinę propagandą. Ir jie pradėjo savarankiškai galvoti. Komunistai dabar pradėjo didelių areštus. Į kalėjimus sukišo nemažą studentų ir moksleivių iš įvairių mokyklų.

V. Berlyne veikia amerikiečių siųstuvas RIAS Berlin, kuris nuolat kursto jaunųjų antikomunistinį nusiteikimą. Jaunimas jo labiau klausosi, negu komunistinei propagandai tar-naujančių siųstuvų.

PAGALBA FORMOZAI — Formosa. — JAV numato padvigubinti skaičių karinių patarėjų, kurie paruošę 300.000 kiniečių nacionalistų karių.

Spaudos puslapiuose

Vadistinės "Dirvos" apžvalgos

DIRVA 3. 13. Spaudos apžvalgos naudingos bendram reikalui ir pageidautinos, kai jos atkreipia skaitytojų dėmesį į kitos spaudos iškeltą reikšmingą faktą ar mintį, ji pabrėžia, ar atmeta, ar atitaiso. Tokiu būdu vyksta spaudos tarpusavio bendradarbiavimas. Bet apžvalgos nustoja teigiamos reikšmės, kai jos tarnauja ne tiesiai išryškinti, bet tik kabintės prie žodžių, daryti išvadas, kurioms apžvelgiamasis faktas ar mintis neduoda jokio pagrindo. — "Dirvos" visa aukščiau minėtos dienos spaudos apžvalga yra tos neglamosios apžvalgos tarnyboje.

Štai ji, kaip ir jos seselė "Vienybė", grįžta prie M. Krupavičiaus kalbos į kraštą, kurioje buvo pasakyta, kad Vlika savo pareigas baigia ant Lietuvos ribos, nes valdžia privalo priklausyti tiems, kurie savo žemę kentėjo ir kovojo... "Vienybė", barė, kam tai iš viso pasakyta, "Dirva" priešingai: tą Krupavičiaus pasakymą palaikė pažymėtinu ir teisingu, bet priduria: "tie teisingi žodžiai pirmoji eilė nukreipti ni į pačius kalbėtojus ir antra, bent iki šiol, vis dar yra didelis skirtumas tarp žodžių ir darbų." Vadinas, vienaip kalbi, kitaip darai. Kaltinimas didelis, nes jis paliečia žmogaus moralę. Priklausmas dvyliptumas, kuris kasdieninė kalboj vadinamas veidmainiavimu. Kuo toks priekaištas pagrįstas? Žodžiai buvo apie tai, kad Vlikas baigs savo pareigas ant Lietuvos ribos, ir ten valdžia priklausys tiems, kurie kovojo į kentėjo. Jeigu Krupavičius taip kalbėjo, o kitaip daro, tai įsina, kad jis stengiasi nustumti Lietuvos kovotojus nuo Lietuvos į joms

priklausančios teisės. Kokis pagrindas tokiai minčiai? Jokio. Pagrindas tik tas, kad laikraštis norėjo ta proga mesti miglotą, kad ir nepagrįstą, bet labai pikta įtarimą. Tokis veiksma vadinamas insinuacija.

Toliau ta pati "Dirva" prieina prie Vliko grupių atsisakymo į spaudą ir ji šitaip įvertina: "Esmėje toks nutarimas yra priešingas spaudos laisvės principui." Atkreipiame dėmesio: Vliko grupės kreipėsi į spaudą prašydamos ("Dirva" tai nutylėjo). Vadinas, prašymas tam tikru klausimu neraišyti yra priešingas "Dirvos" akyse spaudos laisvės principui. Negalima prašyti! — Tai rašo laikraštis tautininkų, kurie Lietuvoje laikė spaudai cenzūrą. Cenzūra ne tik braukė visa, kas tautininkų režimui netinka, bet ji vertė laikraščius spausdinti "mėlynuosius lapelius", VDV pagamintus, nors tai būdavo ir prieš pačius laikraščius rašoma. Ir nebuvo leidžiama laikraščiu net pažymėti, kad tai ne redakcijos raštai, o VDV. Toji cenzūra ir įsakymas spausdinti straipsnius prieš save pačius tautininkų grupių atstovai Vlike tokį pareiškimą buvo gavę. "Dirvos" apžvalgininkas stebisi: pats LAF vadas tokį pareiškimą paneigia, tai kaip "Darbininkas" drįsta sakyti, kad jis vis dėlto buvęs. "Dirvos" redakcija negali nežinoti, kad tokis pareiškimas tikrai yra buvęs. Bet tas nėra jai faktas, jeigu Vadas sako, kad jis ne faktas. Jeigu vadas sako balta, tai balta. Suprantam čia tautininkus. Vadus gerbiame ir mes jų pareiškimus dedame. Bet mums faktas yra aukščiau už vado pasakymą.

Užkimba tas pats laikraštis už "Draugo", kuriame aprašinėjam atseitinių susirinkimai Panevėžyje, daryti katedros rūsyse, katakombose, kad

nesučiuptų policija. "Dirva" deda prierasą: "tokias pasakas apie "katakombų amžių" Lietuvoje tik jie vieni (ateitininkai) gali išgalvoti ir joms tikėti." Tautininkai dabar daro nustebusias akis, kai girdi kitus kalbant apie buvusį reikalingą slapstyti susirinkimus, kada išgrįsta suminint atsitikimus, jog gimnazistai, studentai, studentės buvo šalinami iš mokyklų, suiminėjami ir net Varnių koncentracijos lagery laikomi. Čia "Dirvos" tautininkai elgiasi panašiai kaip vokiečiai: kada jau nacinis režimas buvo sulikviduotas ir jiems kas primindavo apie to režimo darbus, jie darė nekaltas minas: mes nieko apie kacetų ir suiminėjimus nežinojom... Bet jie ne-drįsta sakyti, kad tie kacetai ir suiminėjimai tebuvo pasakos. Užsimerkimas prieš faktus faktų nekeičia; teparodo tik žmonių veidą.

Stebisi "Darbininku", kam jis dėjo prierasą prie Škirpos laiško, kuriuo tas paneigia LAF pareikštą norą įstoti į Vliką. Redakcijos buvo prierasas, kad vis dėlto Vliko pirmininkas ir grupių atstovai Vlike tokį pareiškimą buvo gavę. "Dirvos" apžvalgininkas stebisi: pats LAF vadas tokį pareiškimą paneigia, tai kaip "Darbininkas" drįsta sakyti, kad jis vis dėlto buvęs. "Dirvos" redakcija negali nežinoti, kad tokis pareiškimas tikrai yra buvęs. Bet tas nėra jai faktas, jeigu Vadas sako, kad jis ne faktas. Jeigu vadas sako balta, tai balta. Suprantam čia tautininkus. Vadus gerbiame ir mes jų pareiškimus dedame. Bet mums faktas yra aukščiau už vado pasakymą.

"Dirva" piktinasi, kam E. Turauskas pats parašęs "Drauge" apie savo pasikalbėjimus su įvairių valstybių atstovais Paryžiuje JTO sesijoje. Geriau esą būtų, kad apie tai "kas kitas rašytų". Gal būt. Bet nėra jokio pagrindo priekaištui, kad žmogus apie savo darbus ir pats parašo. Mums atrodo net, kad garbingiau yra, jeigu pats žmogus parašo apie savo darbus ir sava pavarde pasirašo, negu tada, kai apie vyrų darbus parašo žmonos, pasirašydamos slapvardžiais. Svarbu, kad tie darbai būtų buvę nu-dirbti.

Kiekvienas laikraštis turi savą stilių. Tai ir stilių apžvalgomis. Jo savitumą reikia pagerbti. Bet anie reiškiniai yra jau ne stiliaus, o moralės dalykas. Noras faktus iškreipti ar paneigti; tendencija, kad faktus visi uniformiškai aiškintų; tendencija kitų nuomones ir asmenis nepagrįstai įtarinėjimai nuvertinti yra išplaukę iš vadistinės moralės. Vadistinių ragų ataugimas ir jų grąžinimas į visuomeninius santykius negali patarnauti nei visuomenės bendradarbiavimui, nei pozityviai supratimams spaudos uždaviniams.

ALBANIJOS — 30.000 PARTIZANŲ

Roma. — Italiją pasiekusios žiniomis, Albanijos ūkinė padėtis nuolat blogėja. Ypač jaučiama maisto stoka. Juodojoje rinkoje kainos pasiekė tiesios-pasakisko lygio. Sunkios sąlygos nuolat didina gyventojų pasipriešinimą komunistinei vyriausybei. Kalnuose esą apie trisdešimt tūkstančių partizanų, kurie tik laukia progos pulsti sostinę Tirana. Ligšioliniams rusams specialistams nepavyko tinkamai suorganizuoti komunistinę Albanijos kariuomenę. Dėl to jie eka pakeisti iš sovietinės zonos atsiųstais vokiečiais karininkais.

Tai yra geriausia mašina, bet kada pagaminta žemiausios kainos ribose

• '52 metų Fordas stipresnis, patogesnis, didesnis ir pigesnis nei kada buvo šios rūšies mašinos. Jis yra ilgesnis, stipresnio paviršiaus, patrauklaus stiliaus, visiškai naujos išvaizdos, turi du naujus pažėgijos aukštos kompresijos įrengimus ir daugelis rekalingiausių įrengimų padaro jį tinkamiausią Amerikos keliams. Tai mašina, kurią daugiausia mėgsta vairuotojai.

JI YRA NAUJA NUO RATŲ IKI STOGO

JI YRA ILGIAUSIA IR STIPRIAUSIA

GRAZIAUSIA

PAGAMINTA GERIAUSIAM NAUDOJIMUI

"TEST DRIVE" tinkamiausia mašina Amerikos keliams

Dvieji stiprūs motorų

Frankiai, priedai ir papuošimai pakeičiami be specialaus pranešimo. Baltais kraštais padangos, jei jų yra, apmokamos atskirai.

Atitinka planuotą reikavimus

IESKOMA PAS ARTIMIAUSIA ATSTOVA

52 FORD



Ir baltieji lokiai iš džiunglės šoka, kai jaučia pavasarį artėjant.



Kestutis Zapkus nupiešti paveikslai: kairėje Madona, dešinėje — Laukia mamytės. Abu piešti aliejum.



Atėities klise

JAUNAS MENININKAS

13 metų berniukas laimi premi jas. Jo darbai parodose. Gavo du auksinius raktus

Torrington, Conn., šv. Pranciškaus parap. mokyklą lanko jaunas lietuviukas Kestutis Zapkus, prieš ketvirtą su trupučiu metų atvykęs iš Vokietijos. Jam dabar tik 13 metų, o jau pagarsėjo kaip menininkas. Paveldėjęs iš motinos piešimo gabumus, jis piešia tartum būtų „senas dailininkas“. Ant kardonų deda aliejinčius dažus, padaro tokias kompozicijas, kad kritikai net susimąsto, kaip galėjo toks vaikas nupiešti. Jis taip pat vartoja ir akvarelę bei temperos dažus ir kartais nuo karto lipdo iš plastelino.

Jis žino, kad, nusizūrėjęs į kitų darbus, piešti yra jau kopijavimas, todėl pats stengiasi sugalvoti temas ir būti originalus. Savaip, kaip supranta ir moka, jis praleidžia visus laisvalaikio piešdamas. Jau nemaža paveikslų sugulė ant stalų ir visuose kampuose.



Kestutis Zapkus

PAVASARIS, PAVASARIS...

Kovo 22 d. visi kalendoriai žymi pavasario pradžią. Koks čia gali būti pavasaris, kad dar einame įsitraukę į šiltes darabūžius ir trypiame, laukdami traukinio ar tramvajaus. Lietuvoje šio laikui, oho, dar gerai paspausdavo šaltelis ir vartuose supustydavo sniego kalnus.

Tačiau kalendoriai rašo — pavasario pradžia. Pietuose, Italijoje ir Prancūzijoje, jau žydi pirmosios gėlės, jau viešbučio terasose sėdi svečiai. Tik pas mus Lietuvoje dar nuo stogo pakibdavo ledinės žvakės. Bet dieną saulė spūsteldavo, ir ledas tirpdavo. Tada pasirodydavo kielė. Ji linksma spraskėdavo ant ledo, ir žmonės sakėdavo, kad kielė koja ledą nuspiria. Ji pašaukia pavasarį. Tuoj sode sušvilpa varnėnai, ir iš beržo teka sidabrinė sula.

Šnioksdamos nuteka upės, nusinesdamos sniegą, ir pilki kalneliai pakelia galvas. Ten tuoj išsities vagos, kvėpės dirvonai ir linksni skambūs vyturiai. Vakarais kaime baltuos keliais, lenksis pro senas sodybas ir bėgs į tolimas. Iš ten ateis vakarinės dainos, armonikos balsai.

Pavasarij pabunda žemė, ir augalai užsivelka žalius drabužius. Ir žmogus palieka kambarius, kur žiemos vakarai buvo jį uždare, ir išeina į savo sodelį. Ir gera jam, gera pavasario sauluteje. Taip lengva atsikvėpti ir matyti bundančias platumas, pasitikti jauną griaustinį, kuris sudrebina žemę.

Todėl ir poetai ir menininkai dainavo pavasarį, matydami jame gilesnę prasmę ir įsūdami visos gamtos ir žmogaus džiaugsmą. Tai naujų vilčių, tai naujų planų ir darbų laikas. Maironis eilavo „Pavasaris eina Karpatų kalnais“. Tai ne žiedų pavasaris, tai tautos padidimas. Jis ejo per žemę, nesdamas viltis ir kūrybinį džiaugsmą.

Pasitikdami ir šį pavasarį, mes reiškime viltis, kad vieną kartą ir vėl mūsų tautai ateis jis — tas didysis prisikėlimas ir laisvės džiaugsmas!

Mūsų žemelė keliauja aplink saulę, bet mes sakome, kad saulė grįžta. Dabar dienos kas kartą ilgėja, gaidžio žingsniais lekia. Ir pavasario pradžia yra kaip tik, kada diena ir naktis susilygina. Per visą pavasarį dienos ilgės, o naktis trumpės. Kada bus trumpiausia naktis, o diena ilgiausia, tada prasidės vasara. Tai bus birž. 22. Po to vėl naktis ilgės, ir vieną kartą susilygins su diena. Tada baigsis vasara, tai bus rugsėjo 22. Rudenį naktys ilgėja, sunkūs vakarai užgul visų namus. Ruduo baigiasi su pačia ilgiausia naktimi, t. y. gruodžio 22 d. Tada saulė grįžta, vėl dienos ilgėja, ir kol ji susitinka su nakties ilgtumu, mes turime žiemą.

Pavasaris ateina, lauždamas ledą ir skleidamas pumpurus.

Atėities klise

Jauniasųjų knygos

Meškiukas Rudnosiukas. Kailėdų švenčių proga pasirodžiusi Vytės Nemunėlio knyga „Meškiukas Rudnosiukas“ vis dar eina su dideliu pasisekimu. Ir Velykų proga ne vienam vaikui ji bus gera dovana. Čia noris atkreipti dėmesį į dailininkę, kuri davė tokį gražų apipavidalinimą. Pirmoji šios knygos laida neturėjo tokių gražių iliustracijų. Dar Vokietijoje kilo mintis išleisti jos antrą laidą, nes Rudnosiuko vaikai laukė. Tada buvo patelkta dail. V. Stančikaitė, pagarsėjusi kaip sumani vaikų knygų iliustratorė.

Jos darbas, kurį mes randame naujoje „Meškiuko Rudnosiuko“ laidoje visus džiugina. Jaunimas gėrisi dailininkės sukurto pasauliu, nupieštais kiškiukais, varnėmis, pelytėmis ir pačia Meškinų šeima. Piešiniai padaryti jų vaikiškoje nuotaikoje, gražios ir turtingos spalvos ir nuostabi dailininkės fantazija. Vyresnysis žiūrovas ras ir daugiau. Jis gėrisi dailininkės sumanumu gyvai jausti jaunųjų psichologiją, jos piešinio tikslumu, ritmu ir lietuviškąja aplinka. Dailininkė sugebėjo sukurti iliustracijų lietuvišką nuotaiką. Ir tautinis drabužis, ir skrynios, ir ornamentai ten randa savo vietą ir parkalba nuoširdžia forma. Todėl „Meškiukas Rudnosiukas“ ir savo tekstu ir iliustracijomis pasidarė viena iš geriausių jaunimo knygų.

Pietų vėjelis. Ką tik pasirodė antra Vytės Nemunėlio knyga — „Pietų vėjelis“. Autorius jau tiek gerai žinomas, jo kūriniai daugelį kartų kuogeriausiai įvertinti, kad čia nebėra reikalo patį autorių pristatyti. Tai vėl brangi ir miela dovana mūsų jaunimui.

„Pietų vėjelis“, kuris skrenda į Lietuvos laukelius, taip pat

120 m. nuo Goethes mirties

Kovo 22 d. sueina 120 metų kaip Weimare mirė J. W. Goethe, vienas iš didžiausių vokiečių tautos poetų. Gimęs 1749 m. rugpjūčio 28 d. Frankfurte a. M., studijavo Leipcige, Strasbūre, ėjo visokias pareigas, buvo advokatas, Weimaro teatro direktorius ir net ministras. Nors rašė dramas ir romanas, bet stipriausiai jo talentas reiškesi lyrikoje. Gilus jausmas, mintis ir gera forma jį iškėlė į vokiečių klasikų. Svarbiausias jo veikalas — „Faustas“. Jį rašė beveik visą gyvenimą. Pirmąją dalį pabaigė prieš 1790 m., o antrąją 1831 m. rudenį. „Faustas“ Goethe išreiškė visas to meto svarbiausias idėjas ir vokiškąją galvoseną.



Atėities klise

skirtas mūsų jauniems, kurie dar nelanko mokyklos arba tik ją pradeda. Šios knygos tematiką ir sudaro vaiko pasaulis, jo kasdieniai nuotykių, mokykla, šeimos ir metų šventės. Kartu įspina ir tėvynės motyvas. Autorius suranda kuo įdomiausių priėjimų. Su didele meile skleidžia tėvynės pasiilgimą; išeidamas iš tremtiškos aplinkos, sugeba nukelti jauną skaitytoją į Lietuvą. Visur ilgu vaikams, visur atsiskaukia „kieno varteliai“, pievos, mūsų miestai. Ir šie eilėraščiai savo skambumu ir nuotaika užkariaus jaunųjų širdis.

Piešinius šiai knygai nupiešė Povilas Osmolskis. Kaip ir kituose savo piešiniuose, skirtuose jaunimui, taip ir čia jis suranda priėjimą prie vaikiško pasaulio, suteikia daiktams miela vaizdinę formą. Suranda jis daug gyvybės, charakterio ir paprastose kiškiukuose ir vaizduojamose pieštukuose. Knyga išleido „Jaunimo Skaitymai“ Brooklyne. A. D.

JAUNŲJŲ ŽYGLIAI

Iš lietuvių studentų veiklos JAV

(Liet. Stud. Sąjungos JAV Centro Valdybos informacinis biuletenis spaudai)

Baltijos Studentų Bendradarbiavimas

Liet. Stud. S-gos JAV C. Valdybai pasiūlius ir estams bei latviams sutikus, pradėti pasitarimai Baltijos studentų bendradarbiavimo klausimais. Svarstomos taip pat galimybės sukurti Baltijos studentų bendrą organizaciją JAV. Lietuvių Stud. S-ga pasitarimuose atstovauja Vyt. Žvirzdys, Estų Stud. Sąjungą JAV — Ly Lehmetis, latvių — Juris Veide-manis. Tariamasi Madisone, Wis. Pirmas posėdis įvyko š. m. vasario 24 d. Visi trys studentų vienetai pageidauja kaip galima artimų tarpusavio ry-

šių. Nutarta panagrinėti galimybes bendrai organizacijai įsteigti, pasikeisti skyrių adresais ir paraginti atskirose vietovėse studijuojančius baltiečius atnaujinti tarpusavio bendradarbiavimo tradiciją. Lietuvių atstovui pasiūlius, apsispręsta daryti įtakos, kad Laisvosios Europos Komitetas, skirstydamas stipendijas, neįjungtų humanitarų iš stipendijantų kategorijos, kaip tai yra ligi šiol. Liet. Stud. S-ga JAV šiuo reikalu jau yra susiriusi su Lietuvių Patariamąja Grupe prie Laisvosios Europos Komiteto.

Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybės organizavimas

Susitarus su Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjunga, mūsų Sąjungos C. Valdyba ėmėsi iniciatyvos sukurti Pasaulio Lietuvių Studentų Atstovybę. Paruoštas statutas. Korespondenciniai pasitarimai vyksta su Vokietija, Prancūzija ir kt. vietovėmis.

Referendumas Liet. Stud. Sąjungos JAV statutui priimti ir Šalpos Fondo nariams išrinkti baigiasi š. m. kovo 23 d. Šalpos Fondan, pagal statutą, reikia pririnkti du narius. C. Valdyba pasiūlė Balčytį ir Šliupą.



VYTĖ NEMUNELIS

PIETŲ VĖJELIS

Skrisk, pietų vėjelį šiltas,
I tėvynės laukelius
Debesų baltaisiais tiltais
Ir per vandenį gilius...

Ir nuneški brolius žinią,
Kad pavasaris ateis,
Kad ne amžinai tėvynę
Priešas spaus, žudys ir teis.

Kad ne amžinai pasauly
Neteisybė viešpataus, —
Laisvę patekės kaip saulę
Po vidurnakčio tamsaus.

Kai žiedų pilnom riešukuom
Žaisi Nemuno krantais,
Bus žinia visiem vaikūčiams,
Kad pavasaris ateis.

(Iš ką tik pasirodžiusios Vytės Nemunėlio knygos „Pietų vėjelis.“ Piešiniai P. Osmolskio.)

PUMPURĖLIAI

Kilkit, kilkit, pumpurėliai,
Mūsų žemę puoškit vėliai,
Puoškit pievas ir laukus,
Ir pavasario takus...

Puokšit girią, puokšit sodą
Po šaltos žiemužės gruodo —
Vėl tėvynė mūsų žaliuos
Ryto saulės spinduliuos.

Kilkit, kilkit, pumpurėliai,
Mūsų širdis puoškit vėliai,
Puokšit norus ir svajas
Ir namo lydekite jas.

Ir sugrįšim nepaklydę
Ten, kur mūsų sodai žydi,
Ten, kur mūsų rytiena
Mūsų vyturio daina.

PAVASARIS PRIEŠ DEŠIMT METŲ VILNIŲ BOMBARDAVO RUSAL ŽUVO KUN. K. ČIBIRAS

1942 m. iš 22 į 23 naktį rusai pirmą kartą bombardavo Vilnių. Iki tol miestas buvo gana ramus: niekada nepasirodydavo rusų lėktuvai. Frontas buvo toli, ir vokiečių kariuomenė neturėjo jokios priešiškų artilerijos. Mieste nors buvo aptemdymas, bet languose nuolat buvo šviesos, nes netikėjo, kad rusai gali pasiekti. Priešų lėktuvų sekimas buvo blogas. Todėl tą naktį rusai visiškai laisvai, net nepasiskelbus oro pavojaus, užskrido ir bombardavo miestą. Pasikabinę parasiutinius žibintus, jie taikė į geležinkelio stotį, bet rusiška ranka tiek taikė, kad prisėjo bombų visur, o į stotį nepataikė. Sugriovė keliolika namų. Užnušta buvo keliolika žmonių.

Viena bomba pataikė kaip tik į šv. Mykalojaus bažnyčios kleboniją, kur tuo metu gyveno kun. K. Čibiras ir vysk. M. Reinys. Vyskupas dirbo prie rašomojo stalo, o kun. K. Čibiras gretimame kambaryje vaikščiodamas kalbėjo breviorų. Griūdamos kambario lubos, kun. K. Čibirą užmušė vietoje, o vysk. M. Reinys suspėjo pasislėpti po rašomuoju stalu. Rytmetyje iš griuvėsių

buvo išgelbėtas vyskupas M. Reinys visai sveikas, net nesužeistas. Kun. K. Čibiras buvo vilnietis, veiklus lietuvis, kovotojas prieš lenkus. Perėmus vyskupį arkiv. M. Reiniui, jis buvo svarbiausias patarėjas. Todėl kun. K. Čibiro mirtis jaudino visus Vilniaus lietuvius. Jį su didelėmis išklėmis palaidojo kovo 26 d. Rasų kapinėse.

Atsiųsta paminėti

Nelė Mazalaitė — GINTARNIAI VARTAL. Išleido LKSD Knygos Klubas Chicagoje 1952 m. Viršelis B. Vilkutaitytės-Gedvilienės. 248 psl., kaina 2 dol.

LAISKAI LIETUVIAMS, kovo mėn., 3 nr.

AIDŲ SKAITYTOJAMS KANADOJE

AIDŲ žurnalo metinė prenumerata Kanadoje \$5.25 (kanadiški)

AIDŲ prenumerata Kanadoje brangesnė, nes pašto papildintas tarifas nėra taikomas laikraščiams bei žurnalams siunčiamiems į Kanadą.

Tarptautinė jaunimo stovykla Vokietijoje rengiama tarptautinė jaunimo darbo stovykla, kurioje dalyvaus apie 2000 jaunųjų iš įvairių kraštų. Numatoma svečių ir iš Amerikos. Vokiečių jaunimas dalyvaus gausiausiai.

SPORTAS

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Tautvaša vėl eina pirmuoju. Chi-cagos šachmatų pirmenybėse Povilas Tautvaša penktame rate be didesnio vargo laimėjo tašką iš Bergo ir savo padėtį pataisė. Tautvaša, turėdamas 4 laimėjimus prieš V. Tums, Dahlstrom, Alb. Sandrin (JAV Open meistris) ir Berga, su 1 pralaimėjimu (Nedved'u) vėl pasidarė pirmenybių lyderis.

Sekantiam rate Tautvaša teks susitikti su ukrainiečiu Turiansky. Pastarasis dar neturi pralaimėjimo, bet 2 partijas baigė lygiomis.

Penkto rato pasekmės: V. Tums - J. Tums 0-1, Dahlstrom-Cohen 1-0, Alb. Sandrin-Rudelis 1-0, Nedved-Davidson 0-1, Berg-Tautvaša 0-1, Turiansky - Ang. Sandrin atidėta. Be to, Alb. Sandrin-Davidson 1-0, Nedved-Angl. Sandrin 1-0.

Pirmenybių padėtis: P. Tautvaša 4 taškai, Turiansky 3(1), Alb. Sandrin, Cohen, Dahlstrom po 3, Nedved ir Angl. Sandrin po 2½.

K. Merkis laimėjo I ratą 1950 Grand National turnyre. The Correspondence Chess League of America vykdo kasmet didelį trijų ratų GRAND NATIONAL turnyrą, kuriame dalyvauja per 500 Amerikos šachmatininkų. 18-tam (1950 m.) Grand National turnyre bostonietis Kazys Merkis užbaigė pirmąjį ratą, laimėdamas I vietą su 7½-1½ taško. Merkis įveikė Kontle, Bergmann, Steenberg, Kiehl, Kitchen ir Rev. Miller, iš Baltimoro. Be to, su Wildes, Larson ir Mitchell baigė lygiomis. Ta proga CCLA atsiuntė Merkiui sveikinimą.

Toronto lietuviai įveikė latvius draugiškose rungtynėse, santykiu 3-2. Matusievičius-Lidacis 0-1, Paškauskas-Rudzius 0-1, Stepaitis-Blancas 1-0, Rimas-Zvaigzne 1-0 ir Si-rutis-Pipe 1-0.

Chess Review, vasario nr. duoda daug žinių apie lietuvių šachmatininkų laimėjimus: ILLINOIS apžvalgoj rašoma apie Povilo Tautvašos laimėjimą Illinois Open pirmenybėse (1949 JAV Open nugalėtojas Albert Sandrin 3-joj vietoj).

Is ONTARIO pranešama apie Povilo Vaitonio, Kanados meistro, simultoną Toronto Universitete. Vaitonis laimėjo 11, lygiomis 3 ir pralaimėjo prieš T. Kageitsu ir E. Talvilą.

Quebec apžvalgoj rašoma apie Olandijos meistro L. Prins simultoną Montrealy. I žalys suminėtas pirmuoju 1,4 Montrealio ekspertu, laimėjusiu prieš Olandijos meistrą.

Australijos žinios minimas telegrafinis matčas, laimėtas South Australia prieš West Australia 7½-1½. Pirmose lentose laimėjo: L. Endzelins, R. Artauskas, D. Bowman ir Berzarin.

Postal Chess skyriuje K. Merkis pažymintas aukštu įvertinimu — 1852 ir žalys 1802. Abu įeina į pirmųjų dvidešimties skaičių į pateiktųjų daugiau kaip 2300 Amerikos šachmatininkų.

Geller, Petrosyan, Averbach, Taimanov ir Flohi įkelti į Tarponines pirmenybes, Stockholm nuo rusų zonos. Tai būsimieji P. Vaitonio priešininkai (be ankščiau skelbtų) Stockholm rungtynėse, į kurias jis turės vykti kaip Kanados reprezentantas.

Bostono šachmatininkai kovo 23 d. nuo 3 iki 5 v. p.p. renkas į So. Bostono Liet. Pil. klubą, 368 Broadway, atsidėdami savo šachmatais. Numatyta rinktis kas sekmadienį ten pat ir tuo pat laiku. Kviečiami visi, kad bent kiek domisi šachmatais.

LIETUVŲ ATSIMINIMAI RADIO VALANDOS SESTADIENIAIS
4:45 - 5:30
STOTIS WEVD
JACK J. STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
TEL. Waverly 6-3325

SPORTAS PASAULYJE

— Visiškai netikėtai, bet tikra pelnytai, La Salle College laimėjo National Invitation Tournament. Si nepaprastai puikiai žaidžiantis komanda finaliniame susitikime nugalėjo Dayton U. penketuką 75-64. La Salle šiuo laimėjimu išikovojo teisę dalyvauti varžybose dėl amerikiečių olimpinės komandos sudarymo. Geriausias šio turnyro žaidėjas išrinkti Gola ir Grekin. Trečią vietą užėmė St. Bonaventure nugalėdama Duquesne universitetą 48-31.

— Syracuse National laimėjo rytinės sekcijos profesionalų meistrų vardą, gi vakarų sekcijos meistrų tapo Rochester Royals. Abejų sekcijų pirmųjų 4 vietų laimėtojai po sezono užbaigimo varžysis dėl pasaulio meistro vardo.

— Doris Hart laimėjo Egipto tarptautinį teniso turnyrą finale nugalėjusi Shirley Fry iš SUA per 3 setus. Moterų dvejetą laimėjo Hart-Shirley. Abi tenisininkės jau kurį laiką važinėja po pasaulį ir žaidžia įvairiuose turnyruose.

— Heinz Neuhaus netikėtai laimėjo sunkaus svorio Europos meistrų vardą, nugalėdamas belgą Karel Sys 15 rundų susitikime. Tuo vokiečiai vėl atgavo šį titulą. Sausio 11 d. minėtas belgas buvo nugalėjęs Heinteno Hoff, žymųjį vokiečių meistrą, ir tuo pačiu laikinai paveržęs meistrų vardą.

— Bombay Cricket Club pirmenybes laimėjo tenisininkė Shirley Fry finale nugalėdama Doris Hart. Felicisimo Ampon antra karta iš eilės išikovojo Filipinų salyne teniso meistrų vardą, finaliniame susitikime nugalėdamas R. Deyro per 4 setus.

Newark, N. J.

— Newarko YMCA vadovybė leidžia naudotis savo organizacijos gražiomis patalpomis lietuviškam sporto jaunimui, kuris po sunkaus darbo fabriko nepamiršta ir sporto. Sportininkų būrelis, kurių dauguma yra "Rūtos" organizacijos nariai, dar neturi nei savo vardo, nei formalios vadovybės. Visus sportininkų reikalus praktiškai tvarko R. Melnėnis ir J. Monkevičius. Artimiausiu metu numatyta susaukti susirinkimą ir formaliai įsijungti į FASKA. Data ir vieta bus paskelbta vėliau.

— Sausio 17 d. įvyko draugiškos orinio ir stalo teniso rungtynės su Newarko Ukrainian Americans komandomis. Orinį laimėjo ukrainiečiai 3-0, stalo tenisą lietuviai — 5-3.

— Vasario 24 d. lietuvių sporto grupė žaidė draugiškas rungtynes su Brooklynio lietuvių YMCA vienetu. Latviai abejas rungtynes laimėjo. Stalo tenisą rezult. 1-3, krepšinį — 66-73.

— Kovo 2 d. Newarko Lietuvių Sporto būrelis tenisininkai viešėjo pas New Yorko ukrainiečius ir sužaidė draugiškas rungtynes. Laimėjo šeimininkai 6-3.

— Kovo 7 d. Elizabeth mūsū krepšininkai susitiko su Falcon P. N. N. komanda. Laimėjo lietuviai 87-84 (40-36).

— Lietuvių Sporto būrelyje orinį ir krepšinį žaidžia — R. Melnėnis, Vyt. Miknevičius, K. Navickas, V. Razminas, A. Tursas, J. Monkevičius, S. Znutas, Ed. Strazdas ir K. Jarašunas.

— Netolimoje ateityje Newarko Sportininkų būrelis yra numatęs eile rungtynių su apylinkės lietuvių ir kitomis komandomis Jaunus sporto mėgėjus reikėtų paremti materialiai ir moraliai, gausiau atsilankant į rungtynes.

DAFB Lygos pirmenybių lentelė (III. 16)

1. LSK (Lithuanians)	17	16	0	1	91:21	32:2
2. Magyar S. C.	19	12	4	3	59:30	28:10
3. Spfr. Passaic	17	12	3	2	76:33	27:7
4. Minerva	18	13	1	4	53:28	27:9
5. GAAG	17	10	1	6	60:35	21:13
6. Schwaben S. C.	15	8	3	4	41:17	19:11
7. Kollman S. C.	16	5	6	5	33:46	16:16
13. Schlessier	19	0	0	19	17:101	0:38

91 įvartį LSK naudoi pelnė: Adomavičius (27), Kalašinskis (23), Gražys (16), Jokūbaitis (7), Steponavičius (8), Sabaliauskas (7), V. Kligys (1), J. Simonavičius (1), Jėgeris (1).

Ateinanti sekmadienį LSK žais pirmenybių rungtynes prieš Schlessier S. C. savo aikštėje Queen Soccer Field (222 Str. ir Braddock Ave., Belrose L. I.) 3 val. p.p.

Priešais LSK A prieš Eint-racht A 1,15 val.

PERKANTIEMS NAMUS

PASKOLŲ FONDAS šiemu nuosimėtu teikia paskolas LIETUVIŲ STATYBOS ir PASKOLŲ B-6, Elizabeth, N. J. Veikia nuo 1913 m.

Narys: New Jersey Taupymo ir Paskolų Lygos, ir Jungtinių Valstybių Taupymo ir Skolinimo Lygos.

Tel. 441-1111

Lithuanian Building & Loan Ass'n
269 Second St., Elizabeth, N. J.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIEURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Sestadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094

Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., išskyrus šventadienius.

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas
Moderniška Kopyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 GRAND ST.
Brooklyn, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje

123 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Telefonas: Evergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARD MISIUNAS
SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir specialiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

SHALINS

(Shalinskis)

FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves.
Koplyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse.

Laidotuvių Direktorius:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. Virginia 7-4499

SVĖSDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naująjį, nepamirškite geroti foto. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam prieinama kaina.

DON SULAITIS

600 Willoughby Ave.
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. Evergreen 7-8137

Išmėginta ir įsitikinta Pabaltijos Valstybėse, kad daugiausiai padeda nuo persalimo, galvos, dantų skaudėjimo, neuralgijos ir menstruacijos skausmų

KEPHALIN TABLETS

kurias galite vėl gauti, 20 TABLETŲ — 50 TABLETŲ

Mes sumokame pašto išlaidas. Galite sušaukti mūsų agentus, arba grynais, į dedant į voka. Išmėginkite! Nemokamai.

FREED DRUG COMPANY

4548 University Way, Seattle 5, Washington

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484

Lithuanian
Furniture Co.
MOVERS —

SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers
326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
So. Boston, Mass.
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. PA. 7-0402-M

RAMUNIŲ ZIEDAI



Lietuviai nuo senų laikų yra įsitikinę, kad ramunės yra vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvį, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jos geros ir akims plauti. Gerklamunių arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skaisčių veidą. Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti švarią galvos odą. Mūsų ramunės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunių \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Tel. POPlar 4110
Charles J. Roman
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių
DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon Street
Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga
Didelė, graži koplyčia, erdvi patalpos
Pakeleiviams suteikiama nakvynė
Viskas nemokamai
Kreipkitės dieną ir naktį

Paremkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbia "Darbininkę"

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglis ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass.

Tel. 189

DR. ANTHONY ARENT

LIETUVIS GYDYTOJAS

Vidujinių Ligų Specialistas

Valandos pagal susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET

PARK BLDG.,

WORCESTER, MASS.

Tel. 7-2173, namai; Tel. 6-0671.

SAVE TIME MONEY WORK with **York Heat**



Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (alieji) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2608

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
AMERIKA, JOS ORGANO, MAMONIA IR LIETUVŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS



A. A. kun. Jonas Sitavėjus mirė 1951 m. kovo 25 d. Ateinantį antradienį, kovo 25 d., jo mirties metinių progą bus atliktos gedulingos pamaldos Apreiškimo parapijoje. Sv. misias užprasė Gražiai.

Pavasario koncertas
gegužės 18 d. Capitol viešbučio salėje New York'e ruošia Ateintininkų Susėlimo Fondas. Programoje dalyvaus: operos solistai Antanina Dambrauskaitė ir Ipolitas Nauragis ir baletas šokėjai A. Šlepetytė ir A. Liepinas. Pradžią 3 val. p.p.

Vitalio Žukausko
vadovaujama Brooklyn Vaidintojų Grupė šį sekmadienį parodys savo trečiąjį vaidinimą. Bus vaidinama T. Gutkės 3 v. vaidinimas "Melagėlis". Pirmasis spektaklis prasideda 3 val. p.p., o antrasis — 6 val.

Vaidinime dalyvauja: E. Brokaitė, L. Kašubaitė, Edv. Juzumas, V. Zebertavičius ir V. Žukauskas.

Amerikos Balsas
sekmadienį, kovo 16 d., persiuntė į Lietuvą B. Brazdžionio "Vaidilos Vaidilino" I-a dalį. Veiklą skaitė Henrikas Kačinskis.

PAŠVAISTĖ išleido naują patefono plokštelę
su EUDRIŪNO MALDA ir CŠASNAUSKO
SKUBINK PIRKRYŽIAUS
igiedojo Mezzo - sopranas
Pran. Čabarskute-Jacobson

Polydi: Smuiku - VILIAM ŠIMEK
Vargonais: A. MOZINSKAS
Kaina \$1.75. Siuntiant poštą su įpakuojimu ir persiuntimu \$2.00
Užsakymus siųskite: PAŠVAISTĖ
563 Hemlock St., Brooklyn 8, NY

Brooklyn Vaidintojų Trupė
1952 m. kovo mėn. 23 d.
APREIŠKIMO PAR. SALEJE, North 5 ir Havemeyer St.
vaidins T. GUTKĖS 3 veiksmų
linksma vaidelį
MELAGĖLIS
Bilietai tik po 1 dol. suaugusiems, o vaikams 0.75 c.
Bilietai iš anksto gaunami "Gabihoje", pas J. Ginkų ir vaidinimo dieną prie įėjimo į salę.
Nepareikšite progos, nepamate šio linksmo vaidelio

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomui kambarius ir patarnaujame visokios apdrausos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

Apreiškimo salė prašyto lietuviškai

Česlovas Janušas prikalta patulinį ornamentą scenos priekyje ir, plaštaka nubraukęs ant akių užkritis plaukus, patenkintas šypsoi. Keturi mėnesiai praėjo nuo tos dienos, kai klebonas kun. Norbertas Palaninis, įdėjęs jam salės raktes, tarė:

— Puošk ją. Tegul tau Dievas padeda!

Per tą laiką dailininkas, dirbdamas vienas ir su padėjėjais, dažais ir teptuku pervedė viską ant sienų ir scenos, ką naciėje pradžioje buvo klebonui nupiešęs popieriuje.

Vos atsipalaidavęs nuo Pranciškonų vienuolyno dažymo ir dekoravimo darbu, jis čia sukaupe visą savo išmanyką ir laiką. Apreiškimo parapijos salė, dabar einanti parvaidinimo pareigas viso Didžio New Yorko Lietuvių kultūriniam gyvenime, prašyto nauja lietuviška sūvis.

Salė gavo naujus dažus nuo grindų iki lubų. Prie langų pakibo naujos, sunkios tamsiai raudonos aksominės užuolaidos, atsparios ugniai. Sutvarkyta scenos rampa. Ir pats centrinis dėmesys paskirtas dviem svarbiausiomis sienoms.

Visa ta frontinė siena, kartą su scenos rėmais, papuosta lietuvių liaudies stiliumi. Scenų rėmuose pusiau apvalia forma eina aplink raudona tautinė juosta iš abiejų pusių, viduryje gaubianti stilizuotą raidžių užrašą, simbolizuojantį viso pasaulio lietuvių šūkį: "Lietuviai esame mes cime, lietuviams ne rime ir būt!"

Pačioje scenos kaktose pakabinti iš faneros išpaustyti Lietuvos provincijų ir didžiųjų miestų herbai. Jie vienas nuo kito atskirti mažo formato Vyties kryžiais, tamsiai rudos spalvos, su paukuotais kraštais. Iš abiejų šonų herbus suveja Gedimino stulpai su laurų vainikais, o herbų viduryje — ažuolų laur vainikė. Lietuvos Vytis, didesnė už herbus, Ant visų herbų uždėti stilingi įrašai, pažyminti kurį miestą ar provinciją jie vaizduoja.

Pati scenos siena yra balta su žalsvu atspalviu ir ant jos eina ornamentai: išpaustyti faneroje ir padengti reljefiniais rupaiais dažais, vietomis paaukuoti. Nuo to ornamentų paviršiaus šurkštumo, krentant šviesai, atsiranda įdomus virpantis blizgėjimas.

Pirmą žvilgsnį metus į bendrą sienos vaizdą, atrodo, kad esi pakliuvęs į tikrą lietuvišką aplinką, o arčiau priėjęs, dar labiau įdomu. Čia ir lietuviškos skryniškos raštas, su paukšteliais ir gėlėmis, čia ir rozetės,

čia ir žirgeliai, kuriuos dailininkas originaliai pritaikė visum garsiakalbių, tuo būdu ir jų buvimą meniškai pateisindamas.

— Ilgai svarsčiau, kaip čia su tom garsiakalbių dėžėmis padaryti. Niekaip nesiderino prie viso plano, bet juk jos buvo būtinos, kaip ir pačios durys, — sako jis, patenkintas, kad viskas gerai išsprendė.

Jau pereina prie antrosios sienos aiškinimo. Tuo tarpu, kai jis pasilenkęs po scena varto fanerą, ieškodamas karalių rėmų, salėn prigūžėja vaikų. Matyt, tenai apacioje jiems



pamoka pasibaigęs. Mokinukai drąsiai prisitartina prie scenos, landžioja ir žužia aplinkui. Keletas sustoję salės viduryje ir kažką angliškai tarp savęs aiškina. Vienas, girdėti, kaip sako:

— Tas baltas cowboy, tai Lietuvos herbas. Yes, aš žinau.

— Iš kur tu žinai? — klausia kitas, ir, matyt, nesutaria.

— Mister, — kreipiasi jie į dailininką, — tas netiki, kad White cowboy yra Lietuvos emblema.

— Yes! Yes, — patvirtina čia jiems atsako dailininkas, ir šie sau nubėga.

— Ak, čia jie dažnai pertraukų metu atbėga. Žiūrėję, beveik dažus išuostu, jiems įdomu, kokius čia dyvus aš piešiu. Kai kada net perdrąsus, tai ir suburti tenka, — aiškina dailininkas.

Vincas Zebertavičius, su kuriuo dailininkas jau keletą savaičių dirba prie ornamentų išbaigimo, ištraukia iš po scenos rėmus, kurių pirmą buvo ieškota.

— Čia bus Mindaugo ir Vytauto dekoratyviniai portretai. Juos piešiu namuose ir vėliau įremsiu ir pakabinsiu ant šios sienos, — aiškina.

Faneriniai medalionai pavidalo rėmai papuošti karūnomis, kardais ir skydais, su viešpatavimo datomis ir angliškais pa-

Gražina Matulaitytė ir jos vyras Aleksis Rannit šiuo metu Kolumbijos universitete studijuja anglų kalbą. Viena užsienių šalpos organizacija jiems yra davusi stipendiją.

Adomas Jezavitas, kurį Didž. New Yorko lietuvių pažįsta kaip gabų ir sumanių orkestro dirigentą ir Lietuvių Radijo Draugijos muzikos direktorių, kovo 30 d. mini savo veiklos 20-sias sukaktuves. Jo vadovaujamas orkestras pirmą svkį per radiją koncertavo 1932 m.

Lietuviai menininkai, Didž. New York'e susibūrę į savo profesinę organizaciją, kovo 16 d. Apreiškimo par. salėje surošė Vladimir Ivanuskui paremti koncertą. Programą atliko dainininkai, dramos aktoriai, pianistai ir baletos šokėjai. Vakaro metu suaukota 210 dol.

Iš vaidinimo Vytis suvaizdavimo New York'e metu: viršuje buvusi Vilniaus teatro aktorė A. Katiškaitė ir J. Bolei vaidina komedijoje "Svarbi priežastis". Apacioje — po vaidinimo A. Katiškaitė, J. Bolei ir G. Karpiūtė.

MIRUSIEJI
Juozas Jagminas, 46 m. amžiaus brooklynietis kovo 17 d. mirė širdies liga. Pasarvotas J. Garšvos koplyčioje. Laidojamas po gedulingų pamaldų Angelių Karalienės bažnyčioje kovo 22 d. Į laido tuves laukiama atvykstant jo brolio kun. Alf. Jagmino, MIC, kuris pranešė lietuvių atskrendą iš Romos.

Motiejus Mykolaitis mirė kovo 18 d. Palikė giliame nuliudime žmoną, sūnų ir brolių Joną. Buvo didelis veikėjas ir organizatorius bei nenulijamas "Darbininko" remėjas. Pasarvotas Aromiskio koplyčioje, 423 Metropolitan Ave. Laidotu vės įvyks šeštadienį, kovo 22 d., iš Apreiškimo par. bažnyčios.

rašais: Mindaugas — The First King of Lithuania ir Vytautas The Great — The King of Lithuania. Todėl angliškai, kad ir nelietuvių, kurie taip pat šioje salėje lankosi, žinotų, ką tie portretai vaizduoja.

Šitaip atrodys naujai papuoštoji salė. Tai pirmoji tokia čia, Didžiajame New York'e, o gal tai Mindaugo 700 metų sukakties atminimas. Ją minėjo visi visai: vieni piešė paveikslus, kiti kūrė muzikos kūrinis, o klebonas kun. N. Pakalnis, pakvietęs dail. Č. Janušą, šia sale ją jamžino.

Parapijos seselės rengia vaikų programą
Ateinantį sekmadienį, kovo 23 d., parapijos seselės salėje po bažnyčia 3 val. p.p. rengia gražų parengimą, kurio programą atliks parapijos mokyklos mokiniai. Visi yra kviečiami.

Evaluacijos dienos paradas
So. Bostone kovo 17 d. pasisekė gerai. Manoma, kad pačiame parade dalyvavo apie 10,000 žmonių, o parada žiūrėjo apie 200,000 žmonių. Pasitaikė neblogas oras ir gatvės tikrai buvo pilnos žmonių. Kaip paprastai, parade dalyvavo daug žymių politikierių, daugiausia airių kilmės. Pagal ne labai gerą įprotį tą dieną airių kilmės amerikiečiai pripildė visas alkoholinių gėrimų pardavimo ir gėrimo vietas. Taip buvo ir šiame. Pačioje Airijoje sv. Patriko dieną vyriausybė yra uždraudusi alkoholinių gėrimų pardavinėjimą.

Šių metų parade plačiau reikiški lietuviai. Apie jų dalyvavimą dar teks kalbėti.

Atostogos mokyklose
Pavasario atostogas Bostono mokyklose šmet truks nuo balandžio 10 iki 20 d. Mokiniai rinksis į pamokas balandžio 21 d. Vasaros atostogos prasidės birželio 14 d.

Mokyklos tėvų komiteto rūpesčiai
Šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas yra nusistatęs šių mokslo metų pabaigai surengti mokiniių, mokytojų ir tėvų bendrą išvyką į gamtą.

Nauji mokytojai šešt. mokykloje
Žinomas poetas Bern. Brazdžionis sutiko dėstyti literatūrą šeštadieninės mokyklos 5-6 gimn. klasių mokiniais ir darba pradeda kovo 22 d.

Kadangi muz. Gaidelis įsitraukė į vyrų choro darbą ir nebeturė laiko dirbti mokykloje, nuo kovo 16 d. muziką šeštadien. mokykloje dėsto Vyt. Strolia, žinomo muziko komp. Stroliaus sūnus.

Nauja B. Brazdžionio knyga
pavadinta "Pietų Vėjelis" ir skirta jauniems skaitytojams jau gaunama So. Bostone. Šeštadien. mokyklos mokiniai ją gali įsigyti mokykloje pertraukų metu.

Mirė važinodamas automobilu
Vitold Corey (Koretowski), kilęs iš Gardino, ilgus metus dirbo namų pardavimo agentu A. Ivas įstaigoj ir buvo nuosirdus ten dirbančių lietuvių draugų, kartais aukodavo lietuviškiems reikalingams. Mirtis ji ištiko važiuojant per So. Bostono automobilu. Jis pats vairavo mašiną ir buvo joje vienas. Ištikus širdies smūgiui suknubo prie vairo. Automobilis, nieko nesužeidęs, atsimušė į vieno namo sieną. Dalyvaujant gimnėms ir bendradarbiams, palaidotas kovo 15 d.

TEVŲ PRANCIŠKONŲ SPAUDOS CENTRAS
Balandžio 27 dieną — 4 val. p. p.
BROOKLYNO SV. JUOZAP PARAPIJOS SALEJE
1080 Willowhy Ave.
RENGIA
DAINOS IR LITERATŪROS VAKARĄ
kurio metu bus įteikta
AIDŲ ŽURNALO LITERATŪROS PREMIJA
PROGRAMOJE DALYVAUJA:
Solistai — Juzė Augaitytė ir Stasys Baranaukas
Rašytojai: Jonas Aistis, Kazys Bradūnas, Henrikas Nagys, Vladas Prosciūnaitė ir Mykolas Vaitkus.
Įžangos žodį tars prof. Juozas Brazaitis
Įžanginė auka spaudos palaikymui (bilietas) — \$1.50.
BILIETŲ galima gauti "Darbininko administracijoje, 680 Bushwick Ave., "Gabihoje", pas Juozą Ginkų ir pas kitus platintojus.
VISI YRA MALONIAI KVIEČIAMSI ATSLILANKYTI

BOSTONO ŽINIOS

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI SEKANČIŲ KNYGŲ:

A. Vaičiulaitis, — VALENTINA, 142 p. \$2.00
" KUR BAKUŽE SAMANOTA, 288 p., \$2.00
J. Aistis, — BE TĖVYNĖS BRANGIOS, 60 p. \$0.50
S. Yla, — ŽMONES IR ŽVĖRYS, 560 p. \$5.00
V. Ramonas, — DULKĖS RAUDONAM SAULELEIDY, 396 p. — \$2.00
V. Pietaris, — ALGMANTAS, du įršti tomai — \$2.00
Vytė Nemunėlis, — PIETŲ VĖJELIS, 24 p. — \$1.00
Axel Munthe, — SAN MICHELE KNYGA, I-a dalis, 325 p. — \$2.50
B. Sruoga, — KAZIMIERAS SAPIEGA, 257 p. — \$2.50
L. Dovydenas, — ŽMONES ANT VIESKELIO, 190 p. \$1.00
V. Biržiška, — VYSKUPO MOT. VALANCIAUS BIOGRAFIJOS BRUOŽAI, 100 p. — \$1.00
Daumantas, — PARTIZANAI UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS, 398 p. — \$2.50
A. Sabaliauskas, — NUO IMSRĖS IKI ORINCKO, 225 p. — \$2.50
J. Gailius, — SUSITIKIMAS, 155 p. — \$1.50
S. Kolupaila, — NEMUNAS, 237 p. — \$2.50
P. Tarulis, — ŽIRGELIAI PADEBESIAIS, 148 p. \$1.50
A. Tyruolis, — KELIONĖ, 126 p. — \$1.25
J. Baltrušaitis, — POEZIJA, 270 p. — \$1.00
J. Jankus, — PIRMASIS RŪPĖSTIS, 233 p. — \$2.00
A. Gertydas, — UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ, 211 p. \$2.25
F. Kirša, — ŠVENTIEJI AKMENYS, 112 p. — \$1.50
J. Burkus, — MAŽŲJŲ DIENELEŠ, 60 p. — 0.50
V. Augustinas, — TĖVYNĖ LIETUVA, Lietuvos vaizdų albumas, 115 p. — \$5.00
J. Kmitas, — VYTIS IR ERELIS, 576 p. — \$1.00
C. Sasnauskas, — LIETUVISKA MUZIKA, 133 p. \$3.50

"DARBININKAS"
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Idomi meno paroda
Bostono Museum of Fine Arts kovo 12 d. atidarė rusų kilmės dail. Aleks. Arapovo, mirusio auto katastrofoje 1948 m. netoli Bostone, dailės kūrinių parodą. Šis gabus dailininkas, gimęs Rusijoje 1904 m. po bolševikų revoliucijos atvyko į Paryžių, ten studijavo dailės meną ir susipažino su amerikiete Catherine Green, kilusia iš Massachusetts ir studijavusia Sorbonos universitete. Jis vedė tą moterį ir 1930 m. atvyko į USA. Visą laiką gyveno ir kūrė Massachusetts valstybėje. Pradžioje jis piešė linksmesnės nuotaikos gamtos vaizdus ir vaikų portretus. Vėliau, perėjęs į katalikų tikybą, daugiausia piešė religinius paveikslus. Jo žymiausias kūrinys yra Madona, esanti Roxbury misijų bažnyčioje. Pasaulinėje menininkų šeimoje jis labiausiai ir žinomas, kaip talentingas religinių paveikslų tapytojas; tų paveikslų nemažą dalį ir pamatysime nuėję į parodą.

Ilgai trunkas autobusų streikas
Autobusų tarnautojai jau kuris laikas streikuoja. Mieste autobusai važinėja, tačiau į užmiestį iš Bostono autobusais niekur negalima išvažiuoti.

Lenkų klubas Dorchesteryje
gavėnės metu klubo patalpose uždraudė šokių. Girtinas pirmininko žygis, nes jis už tuos kelis centus nedavė žeminti savo tikėjimo, be to neduodamas medžiagos bedieviams tyčiotis iš mūsų papročių. Būtu puiku, kad ir kitų klubų pirmininkai būtų pratyę sau akis, ir panašiai pasielgę.

Baigės misijos
J. E. vysk. V. Brizgys kovo 16 d. 3 val. p.p. sekmingai užbaigė misijas. Ekscelencijos gražūs pamokslai sutraukė daug klausytojų. Baigės misijas, pirmadienį, kovo 17 d. išvyko į Worcester, Mass.

Katalikų klubo bankietas
Cambridge Katalikų klubas, balandžio 20 d. rengia metinį klubo bankietą. Bilietai jau platinami ir jų galima gauti Bačinsko ir Daukanto krautu.

Zdanavičienė ligoninėje
Jau antra savaitė sunkiai serga ir gydosi ligoninėje R. Zdanavičienė. Ligonės padėtis rimta. Linkime greitai pasveikti.

VARDAN DIEVO
MAŽŲJŲ MALDOS — paveiksluota maldaknygė, kurią parengė Kun. Stasys Yla; iliustravo dailininkas Paulius Augius. 66 originalūs paveikslėliai, etištos maldos. Kaina \$1.25. Kreiptis pas leidėją: Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

CAMBRIDGE, MASS.

Lenkų klubas Dorchesteryje
gavėnės metu klubo patalpose uždraudė šokių. Girtinas pirmininko žygis, nes jis už tuos kelis centus nedavė žeminti savo tikėjimo, be to neduodamas medžiagos bedieviams tyčiotis iš mūsų papročių. Būtu puiku, kad ir kitų klubų pirmininkai būtų pratyę sau akis, ir panašiai pasielgę.

Baigės misijos
J. E. vysk. V. Brizgys kovo 16 d. 3 val. p.p. sekmingai užbaigė misijas. Ekscelencijos gražūs pamokslai sutraukė daug klausytojų. Baigės misijas, pirmadienį, kovo 17 d. išvyko į Worcester, Mass.

Katalikų klubo bankietas
Cambridge Katalikų klubas, balandžio 20 d. rengia metinį klubo bankietą. Bilietai jau platinami ir jų galima gauti Bačinsko ir Daukanto krautu.

Zdanavičienė ligoninėje
Jau antra savaitė sunkiai serga ir gydosi ligoninėje R. Zdanavičienė. Ligonės padėtis rimta. Linkime greitai pasveikti.

VARDAN DIEVO
MAŽŲJŲ MALDOS — paveiksluota maldaknygė, kurią parengė Kun. Stasys Yla; iliustravo dailininkas Paulius Augius. 66 originalūs paveikslėliai, etištos maldos. Kaina \$1.25. Kreiptis pas leidėją: Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.